

**UCHWAŁA NR 81/IX/2024
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE**

z dnia 17 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Śremskiego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2025 - 2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572) w związku z art. 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm. ¹⁾) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Śremski Program Wspierania Rodziny na lata 2025 -2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Śremu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Tomasz Klaczyński

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 818, z 2024 r. poz. 742, 743, 858, 1572, M.P. z 2024 r. poz. 230.

Załącznik do Uchwały Nr 81/IX/2024
Rady Miejskiej w Śremie
z dnia 17 grudnia 2024 r.

Śremski Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027

Śrem, październik 2024 roku

Opracowanie:

Centrum Usług Społecznych w Śremie

Zespół redakcyjny:

Berger Justyna

Caban Malwina

Nikityn Marta

Nowak Julia

Urbaniak Marzena

Wojciechowska Joanna

Konsultacje:

Przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych miasta i gminy Śrem, tworzących lokalny system wsparcia osób i rodzin obejmujących obszary pomocy społecznej, zdrowia, edukacji, mieszkalnictwa.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
Rodzina jako podstawowa jednostka społeczna	5
PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	7
ADRESACI PROGRAMU	9
Sytuacja śremskich rodzin	9
Pieczą zastępczą.....	11
Instytucje gminne i organizacje pozarządowe pracujące na rzecz rodziny i dla rodzin	12
DOTYCHCZASOWY SYSTEM WSPARCIA RODZIN	13
System edukacji dzieci i młodzieży	13
Asysta rodzinna	14
Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami – wybrane działania.....	16
Wsparcie socjalne	17
System wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy domowej	21
ANALIZA SYSTEMU WSPARCIA.....	23
ROZWÓJ SYSTEMU WPARCIA.....	25
Cel główny	25
Cele szczegółowe	25
Realizacja założonych celów	26
PLANOWANE REZULTATY	36
REALIZATORZY	39
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	42
MONITOROWANIE PROGRAMU	43
PODSUMOWANIE	44

SPIS TABEL

Tabela 1 Podział mieszkańców gminy Śrem (stan na 31.12.2023r.)	9
Tabela 2 Liczba urodzonych dzieci w gminie Śrem	10
Tabela 3 Struktura wiekowa ludności gminy Śrem w 2023 roku.....	10
Tabela 4 Dzieci - mieszkańcy gminy Śrem, umieszczone w pieczy zastępczej	12
Tabela 5 Wydatki gminy Śrem na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.....	12
Tabela 6 System edukacji w gminie Śrem w roku 2023	14
Tabela 7 Rodziny korzystające ze wsparcia w formie asystenta rodziny	16
Tabela 8 Realizacja usług opiekuńczych w 2023 roku.....	16
Tabela 9 Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	17
Tabela 10 Rodzaje i liczba świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci - dane za 2023 rok.....	17
Tabela 11 Główne powody przyznania pomocy.....	18
Tabela 12 Świadczenia udzielane dla rodzin w ramach gminnego systemu zabezpieczenia społecznego w 2023 roku.....	20
Tabela 13 Dane liczbowe z zakresu realizacji procedury "Niebieskie Karty" ..	22
Tabela 14 Analiza SWOT systemu wsparcia rodzin w gminie Śrem.....	24
Tabela 15 Realizacja celów szczegółowych w ramach Śremskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 -2027	26
Tabela 16 Oczekiwane rezultaty realizacji zadań w ramach poszczególnych celów szczegółowych.....	36
Tabela 17 Realizatorzy Śremskiego Programu Wspierania Rodziny	40
Tabela 18 Tabela sprawozdawcza	43

WPROWADZENIE

Rodzina jako podstawowa jednostka społeczna

„Rodzina to miejsce, w którym stykają się umysły.
Jeśli te umysły się kochają, dom będzie piękny jak kwiatowy ogród.
Ale jeśli te umysły wypadną z wzajemnej harmonii,
będzie to jak burza, która sieje spustoszenia w ogrodzie.”

Rodzina stanowi podstawową jednostkę życia społecznego. Jest nie tylko fundamentem rozwoju, ale również środowiskiem kształtującym młode pokolenia, miejscem formowania się postaw i wartości, którymi człowiek kieruje się w dorosłym życiu¹. Choć systemy rodzinne różnią się w zależności od obszaru społeczno-kulturowego – niezmiennie rodzina stanowi najstarszą grupę społeczną występującą we wszystkich etapach rozwoju społeczeństwa i we wszystkich jej formacjach².

Istnieje wiele definicji rodziny. Pojęcie to w dalszym ciągu ewoluuje, a wyjaśnienie roli jaką odgrywa ona w rozwoju społeczeństwa nadal stanowi przedmiot dyskursu publicznego jak również badań naukowych, między innymi z zakresu socjologii czy psychologii. Na przestrzeni lat klasyczne ujmowanie instytucji rodziny ulegało zmianom, czego wynikiem jest wykształcenie się różnych modeli systemu rodzinnego – od modelu rodziny „nuklearnej”³ składającej się z zamieszkującego razem i prowadzącego wspólne gospodarstwo domowe małżeństwa oraz ich potomstwa, poprzez systemy rodzin wielopokoleniowych, aż do modelu rodziny „patchworkowej” czyli

---

¹ Głódź, N. (2021). Wartość w rodzinie czy rodzina jako wartość? – w perspektywie pracy socjalnej. *Wychowanie w Rodzinie*, 24(1), 333-345.

² Kałdon, B. (2011). Rodzina jako instytucja społeczna w ujęciu interdyscyplinarnym. *Forum Pedagogiczne*, 1, 228-241.

³ Brągiel, J. (2020). Rodzina – przemiany definicyjne. W: A. Walczak, L. Telka, M. Granosik (red.), *Pedagogika społeczna. Spotkania, trwanie i zmienność, pogranicza* (s. 103-113). Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

rekonstruowanej, powstałej ze złączenia członków dwóch odrębnych rodzin, które z różnych powodów uległy wcześniejszemu rozpadowi⁴.

Bez względu na model funkcjonowania systemu czy obowiązujące normy społeczno-kulturowe, instytucja rodziny niewątpliwie odgrywa bardzo istotną rolę w kształtowaniu postaw, wartości i wzorców zachowań społecznych jednostki⁵. Klimat, granice i zasady panujące w systemie rodzinnym, a także relacje między poszczególnymi jego członkami wpływają – zarówno w sposób świadomy, jak i nieświadomy – na profilowanie prawidłowych lub też nieadaptacyjnych nawyków, schematów i sposobów funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, a także na kształtowanie strategii radzenia sobie z doświadczanymi w życiu trudnościami.

Z uwagi na rolę jaką odgrywa rodzina w procesie rozwoju społeczeństwa, priorytetem polityki społecznej powinno być podejmowanie działań mających na celu zapewnienie interdyscyplinarnego wsparcia środowiskom rodzinnym, doświadczającym różnego rodzaju kryzysów, w tym trudności opiekuńczo -wychowawczych, borykających się z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnościami, ubóstwem, bezrobociem, zagrożonych kryzysem bezdomności, problemem uzależnień czy rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy domowej. Możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom doświadczającym trudnej sytuacji bytowej pozwala stworzyć lokalny system wspierania oparty na przekonaniu, że naturalnym środowiskiem wychowania młodego pokolenia jest rodzina. Z tego powodu oferowane działania powinny być nastawione na pomoc w rozwiązywaniu problemów rodziny zanim nastąpi rozpad więzi pomiędzy poszczególnymi jej członkami.

Śremski Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 opracowany został z myślą o rodzinach z terenu gminy Śrem i wskazuje kierunki działań dla polityki społecznej. Wyznaczone kierunki oddziaływań mają za zadanie pomagać nie tylko rodzinom dotkniętym trudnościami i kryzysami, ale również

---

⁴Burkacka, I. (2017). Monoparentalność, wielorodzina i rodzina zrekonstruowana. Współczesne nazwy modeli życia rodzinnego. *Artes Humanae*, 2(61), 61-94.

⁵ Bokajło, W., Koperek, J. (2013). Rodzina jako instytucja społeczna z perspektywy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. *Roczniki Nauk o Rodzinie*, 5(60), 63-82.

- w ramach prowadzenia działań o charakterze profilaktycznym i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu - stanowić wsparcie dla rozwoju środowisk rodzinnych, w których tego rodzaju trudności nie wystąpiły.

Niniejszy Program jest propozycją międzyinstytucjonalnych, zintegrowanych działań na rzecz dziecka i rodziny składających się z kilku części. Pierwsza z nich wskazuje ramy prawne powstania Programu, druga zawiera charakterystykę gminy Śrem oraz sytuację adresatów Programu. Kolejne części opisują aktualny system wsparcia oraz określają cele, kierunki zaproponowanych działań rozwijających ów system i przedstawiają planowane ich rezultaty. Uwzględnione również zostały informacje dotyczące realizatorów działań, źródła ich finansowania, a także sposoby monitoringu i ewaluacji, którym podlegać będzie Śremski Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Podstawą dla tworzenia Śremskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) określająca w art. 176 pkt 1 obowiązek gminy w zakresie opracowywania i realizacji 3-letnich gminnych programów.

Poprzedni Śremski Program Wspierania Rodziny obowiązujący w latach 2022 – 2024 przyjęty został uchwałą nr 375/XXXIII/2022 Rady Miejskiej w Śremie dnia 17 lutego 2022 roku.

Dnia 19 sierpnia 2024 roku Zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Śremie powołany został Zespół ds. opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027, w skład którego weszli pracownicy Centrum pracujący w obszarze wsparcia rodziny. Dodatkowo, do współpracy i konsultacji przy tworzeniu Programu zaproszone zostały liczne instytucje i organizacje, w tym szkoły podstawowe i średnie, przedszkola i klubiki dziecięce, fundacje i stowarzyszenia, instytucje gminne oraz powiatowe.

Program koresponduje z takimi aktami prawnymi, jak:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923);

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 421 z późn. zm.).

Przy opracowywaniu Programu, zbieraniu i analizowaniu danych oraz określaniu celów i zadań korzystano z następujących dokumentów:

- Strategia Rozwoju Gminy Śrem na lata 2021 – 2028;
- Raport o stanie gminy Śrem za 2023 rok;
- Śremski Program na rzecz osób starszych na lata 2017 – 2025;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Śrem na lata 2022 – 2026;
- Program Usług Społecznych w gminie Śrem na lata 2024 -2026;
- Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie za rok 2023;
- Sprawozdanie roczne z udzielonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.;
- Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 2023-07-01 do 2023-12-31;
- Ocena zasobów pomocy społecznej opracowana przez Centrum Usług Społecznych w Śremie w 2024 roku.

Koordynatorem Programu w gminie Śrem jest Centrum Usług Społecznych w Śremie.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Śremskiego Programu Wspierania Rodziny są rodziny mieszkańców miasta i gminy Śrem, w szczególności przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze jako beneficjenci bezpośrednio wynikający z zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Charakter uzupełniający w ramach Programu mają działania powszechnie skierowane do całych rodzin oraz poszczególnych ich członków w ramach dostępnych przedsięwzięć organizowanych przez gminę Śrem oraz dedykowane pracownikom instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia rodzin, mające na celu rozwój międzyinstytucjonalnej współpracy oraz podnoszenia kompetencji kluczowych dla rozwoju umiejętności pomagania adekwatnego do zindywidualizowanych potrzeb osób i rodzin.

Sytuacja śremskich rodzin

Według stanu na 30 czerwca 2023 roku liczba ludności gminy Śrem wyniosła 40 781 osób, z czego 51,98% stanowiły kobiety a 48,02% mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowiła 66,83% ludności powiatu śremskiego oraz 1,17% ludności województwa wielkopolskiego. W latach 2022-2023 liczba ludności w gminie Śrem wzrosła o 0,12%.

W mieście Śrem zamieszkiwało 26831 osób, z czego 26166 stanowiły osoby zameldowane na stałe, a 665 osoby zameldowane czasowo. Pozostałą część ludności gminy stanowili mieszkańcy 40 wsi: Binkowo, Błociszewo, Bodzyniewo, Borgowo, Bystrzek, Dalewo, Dąbrowa, Dobczyn, Gaj, Góra, Grodzewo, Grzymysław, Jeleńczewo, Kadzewo, Kaleje, Kawcze, Krzyżanowo, Luciny, Łęg, Marianowo, Marszewo, Mateuszewo, Mechlin, Mórka, Niestabin, Nochowo, Nochówko, Olsza, Orkowo, Ostrowo, Pełczyn, Psarskie, Pucotowo, Pysząca, Sosnowiec, Szymanowo, Tesiny, Wirginowo, Wyrzeka, Zbrudzewo.

Tabela 1 Podział mieszkańców gminy Śrem (stan na 31.12.2023r.)

Zakres danych	miasto	wieś
procentowy udział mieszkańców	65,8%	34,2%

Źródło: Urząd Miejski w Śremie (<http://umsrem.bip.eur.pl/public/?id=139364>)

Jednocześnie gmina Śrem wpisuje się w ogólnopolską negatywną społeczną tendencję spadku liczby urodzonych dzieci.

Tabela 2 Liczba urodzonych dzieci w gminie Śrem

Zakres danych	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
liczba urodzonych dzieci	448	423	364	340

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (<https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>)

Według danych statystycznych Urzędu Miejskiego w Śremie, najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy stanowią osoby w wieku produkcyjnym tj. w wieku 18-60 lat (kobiety) oraz 18-65 lat (mężczyźni). Najmłodszy, tj. osoby do 18 roku życia oraz najstarsi mieszkańcy stanowią łącznie ok 2/5 wszystkich mieszkańców gminy.

Tabela 3 Struktura wiekowa ludności gminy Śrem w 2023 roku

Zakres danych	osoby w wieku przedprodukcyjnym	osoby w wieku produkcyjnym	osoby w wieku poprodukcyjnym
procentowy udział w ogólnej liczbie mieszkańców	21,25%	57,93%	20,82%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Oceny zasobów pomocy społecznej” za rok 2023, Centrum Usług Społecznych w Śremie

Według stanu na 31 grudnia 2023 stopa bezrobocia dla powiatu wynosiła 2,3%, dla województwa - 3,0%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Śrem w tożsamym czasie oscylowała wokół liczby 339, w tym 53,39% stanowiły kobiety a 46,61% mężczyźni. Udział osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych wynosił 31,30%.

W gminie Śrem najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie w 2023 roku było kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezrobocie, alkoholizm.

Najczęściej pojawiającymi się problemami w rodzinach korzystających z pomocy społecznej natomiast były braki w umiejętnościach wychowawczych oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Badania i analizy przeprowadzone na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Śrem uwidaczniają wyraźnie, że niepokoić powinny zwłaszcza: nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, wzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych, kryzysy

psychiczne dzieci i młodzieży, zjawisko przemocy w szkole, wzrost dostępności środków odurzających, używek, nasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy w rodzinie.

Pieczą zastępczą

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) określa, iż umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej nastąpić może wyłącznie wtedy, gdy niemożliwym jest zapewnienie mu opieki i wychowania przez rodziców. Piecza ta sprawowana może być zarówno w formie rodzinnej (rodzina zastępcza spokrewniona, niezawodowa i zawodowa - w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna oraz rodzinne domy dziecka) jak i instytucjonalnej. Rolą pieczy zastępczej zgodnie z art. 33. cytowanej Ustawy jest:

1. praca z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub, gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opieka i wychowanie w środowisku zastępczym;
2. przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia; pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki; nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
3. zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż w roku 2023 nastąpił 3,5% ogólnopolski wzrost liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w porównaniu do roku 2022. Na koniec 2023 r. w pieczy zastępczej przebywało 75,3 tys. dzieci, z tego 58,2 tys. w pieczy rodzinnej oraz 17,1 tys. w pieczy instytucjonalnej.

Na terenie Śremu funkcjonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, które jako jednostka organizacyjna Powiatu Śremskiego utworzona uchwałą Nr IV/13/98 Rady Powiatu Śremskiego z dnia 30 grudnia 1998 r.,

w ramach swoich zadań ma zabezpieczenie dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Tabela 4 Dzieci - mieszkańcy gminy Śrem, umieszczone w pieczy zastępczej

Zakres danych	2021 rok	2022 rok	2023 rok
liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	64	65	80
liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	6	2	3

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ww. ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 5 Wydatki gminy Śrem na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej

Zakres danych	2021 rok	2023 rok	2024 rok
Kwota wydatków	320.000,00 zł	427.256,11 zł	531.841,42 zł

Źródło: opracowanie własne Centrum Usług Społecznych w Śremie

Instytucje gminne i organizacje pozarządowe pracujące na rzecz rodziny i dla rodzin

Swoistym mottem Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest „przekonanie, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

W systemie międzyinstytucjonalnego wsparcia rodzin gminy Śrem wyróżnić możemy instytucje działające bezpośrednio na rzecz całych rodzin

oraz pośrednio – tj. oddziałujące na poszczególnych jej członków rozumianych jako elementy systemu rodzinnego, wpływający na funkcjonowanie całej rodziny. Wśród wskazanych instytucji wyróżnić możemy obszary działania, m.in.:

- obszar bezpieczeństwa: Komenda Powiatowa Policji w Śremie, Straż Miejska w Śremie;
- obszar pomocy społecznej i bezpieczeństwa socjalnego: Centrum Usług Społecznych w Śremie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- obszar zdrowia: Szpital Powiatowy im. Tadeusza Malińskiego w Śremie Sp. z o.o., przychodnie lekarza rodzinnego i centra medyczne; Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współzależnienia w Śremie;
- obszar aktywności zawodowej: Powiatowy Urząd Pracy w Śremie;
- obszar edukacji: żłobki i klubiki dziecięce, przedszkola, szkoły (w tym szkoła specjalna), Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Śremie;
- obszar prawa: Sąd Rejonowy w Śremie, I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Śremie, Starostwo Powiatowe w Śremie w ramach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego.

Dodatkowo, na terenie gminy Śrem funkcjonuje około 63 organizacji pozarządowych: stowarzyszeń i fundacji, z czego zdecydowana większość realizuje działania, których odbiorcami mogą być całe rodziny.

W ramach międzyinstytucjonalnej współpracy, w sytuacji wymagającej szerokiej interwencji w środowisku rodzinnym, Centrum Usług Społecznych w Śremie a przed rokiem 2023 – Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie powołuje Partnerskie Zespoły Kooperacyjne, do udziału w których zapraszani są przedstawiciele poszczególnych instytucji i organizacji. Celem Zespołów jest wypracowanie indywidualnego systemu wsparcia rodziny adekwatnego do potrzeb i możliwości poszczególnych jej członków oraz wykorzystującego zasoby instytucjonalne gminy. W roku 2023 powołanych zostało 61 Zespołów, które łącznie odbyły 96 spotkań.

DOTYCHCZASOWY SYSTEM WSPARCIA RODZIN

System edukacji dzieci i młodzieży

Gmina Śrem, starając się zapewnić adekwatny do potrzeb system wsparcia rodziców małych dzieci, choć nie prowadzi własnych placówek

opiekuńczych dla dzieci do 3 roku życia, w 2023 roku Uchwałą Nr 69/VIII/11 z dnia 28 kwietnia 2011 r. Rady Miejskiej w Śremie zdecydowała o dofinansowaniu pobytu każdego dziecka – mieszkańca gminy, uczęszczającego do żłobka lub klubu dziecięcego na terenie naszego miasta.

Na terenie gminy w roku 2023 funkcjonowało 14 przedszkoli oraz 11 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz 14 szkół podstawowych przy czym 8 na terenie miasta i 6 na terenach wiejskich.

Ponadto, dla wsparcia rodziców oraz dzieci w zakresie zarówno edukacyjnym jak i spędzania czasu wolnego, na terenie gminy funkcjonują świetlice szkolne oraz dwie świetlice środowiskowe oferujące swoje wsparcie dzieciom i młodzieży, w tym osobom z niepełnosprawnościami.

Tabela 6 System edukacji w gminie Śrem w roku 2023

Zakres danych	żłobki	przedszkola i oddziały przedszkolne	szkoły podstawowe prowadzone przez gminę	szkoły podstawowe prowadzone przez inne podmioty
liczba instytucji	7	27	11	3
liczba dzieci/miejsc dla dzieci	258	2153	3264	620

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie za rok 2023

Asysta rodzinna

Celem działań realizowanych przez asystentów rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze, wspieranie kobiet w ciąży i ich rodzin oraz rodzin z dzieckiem posiadającym niepełnosprawność lub dzieckiem, u którego występuje ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalna choroba zagrażająca życiu, powstała w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu. Uruchomienie wsparcia w formie asystenta rodziny odbywa się na wniosek pracownika socjalnego po dokonaniu analizy sytuacji rodziny i wyrażeniu zgody przez jej pełnoletnich członków. Praca z rodziną odbywa się w środowisku zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Do zadań asystenta rodziny określonych w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy należą:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który był skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. udzielanie pomocy rodzinom w celu poprawy ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 oraz z 2022 r. poz. 2140).

Wsparcie asystenta rodziny jest bardzo istotne w procesie kształtowania prawidłowych postaw lub korygowania nieadaptacyjnych wzorców opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, obserwowanych w środowisku rodzinnym. Celem współpracy z asystentem rodziny jest modelowanie strategii radzenia sobie, umożliwiających członkom rodziny nabycie umiejętności samodzielnego pokonywania przejawianych w przyszłości trudności

życiowych, przeciwdziałanie umieszczeniu małoletnich dzieci w pieczy zastępczej poprzez wzmacnianie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców w środowisku biologicznym, a także minimalizowanie ryzyka wykluczenia społecznego systemu rodzinnego.

Tabela 7 Rodziny korzystające ze wsparcia w formie asystenta rodziny

Zakres danych	2021 rok	2022 rok	2023 rok
liczba rodzin korzystających	63	54	51
liczba asystentów rodziny	5	3	3

Źródło: opracowanie własne Centrum Usług Społecznych w Śremie

Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami – wybrane działania

Lokalny system wsparcia dla osób chorych i osób z niepełnosprawnościami, które mimo wykorzystania własnych zasobów i/lub przy udziale rodziny, wymagają dodatkowej pomocy, obejmuje usługi w środowisku domowym oraz instytucjach wsparcia dziennego.

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczone na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami realizowała w roku 2023 w gminie Śrem Spółdzielnia Socjalna „ARKA” wybrana po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej.

Tabela 8 Realizacja usług opiekuńczych w 2023 roku

Zakres danych	usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi
liczba osób korzystających	94	65
liczba zrealizowanych godzin	28 303	30 020,5
koszt realizacji	1 080 431,93 zł	1 259 979,30 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie za rok 2023

Celem Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie było zapewnienie osobom z niepełnosprawnością niezależności i warunków umożliwiających dobrą jakość życia poprzez doprowadzenie do czynnego ich udziału w życiu przy udziale w codziennym funkcjonowaniu asystenta osobistego. W ramach Programu

zrealizowanych zostało 25 745 godzin usług asystencji osobistej poszerzających ofertę wsparcia dla 108 osób z niepełnosprawnościami, w tym dla 14 dzieci do 16 roku życia oraz 94 osób dorosłych (81 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 13 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności).

Wsparcie socjalne

W związku z Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), gmina udziela pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji. Prawo do bezpłatnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w 2023 roku przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) na osobę w rodzinie nie przekraczał: dla osoby samotnie gospodarującej - 776 zł; dla gospodarstw domowych wieloosobowych - 600 zł na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej przesłanki określonej we wskazanej ustawie.

Tabela 9 Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Zakres danych	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
liczba rodzin	2 153	2 361	2 441	1 425
liczba osób w rodzinach	4 332	4 843	5 274	3 025

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny zasobów pomocy społecznej na 2023r.

Jak pokazuje tabela w 2023r. zanotowano spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej o 1016 rodzin w porównaniu z 2022r.

Tabela 10 Rodzaje i liczba świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci - dane za 2023 rok

Zakres danych	liczba świadczeń		
	ogółem	świadczenia pieniężne	świadczenia niepieniężne
rodzina bez dzieci	51 259	3 431	47 828
rodzina z jednym dzieckiem	1 913	244	1 669
rodzina z dwójką dzieci	5 627	122	5 505
rodzina z trójką dzieci	9 387	133	9 254
rodzina z czwórką i więcej dzieci	7 573	122	7 451

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny zasobów pomocy społecznej na 2023r.

W 2023r. z największej liczby świadczeń niepieniężnych tj. 9 254 skorzystały rodziny z trojgiem dzieci, a najmniej świadczeń tj. 1 669 przydzielono rodzinom z jednym dzieckiem. Tymczasem najwięcej świadczeń pieniężnych udzielono rodzinom z jednym dzieckiem tj. 244 świadczenia. Dla porównania we wskazanym roku przydzielono aż 47 828 świadczeń niepieniężnych, a 3 431 świadczeń pieniężnych rodzinom bezdzietnym.

Na przestrzeni kilku ostatnich lat dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej były trzy przesłanki: długotrwała lub ciężka choroba; niepełnosprawność oraz ubóstwo.

Tabela 11 Główne powody przyznania pomocy

Zakres danych	liczba przyznanych świadczeń		
	ogółem	świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
długotrwała lub ciężka choroba	15 263	14 179	1 084
niepełnosprawność	11 008	10 024	984
ubóstwo	8 774	7 533	1 241
bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych-rodzina niepełna	6 774	6 564	210
bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych-rodzina wielodzietna	4 677	4 602	75

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny zasobów pomocy społecznej na 2023r.

Największą grupę rodzin, którym udzielono wsparcia w 2023 r., stanowiły rodziny osób długotrwale lub ciężko chorych i była to grupa 516 rodzin. Kolejną grupę stanowiły: rodziny osób dotkniętych ubóstwem - 292 rodziny, rodziny osób z niepełnosprawnościami - 415 rodzin, rodziny osób dotkniętych bezzradnością opiekuńczo-wychowawczą - 127 rodzin.

Szczególną formę wsparcia osób i rodzin stanowi praca socjalna, której celem jest przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia

współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb społeczności. W 2023 r. pomocą w formie pracy socjalnej objęto 1 765 osób (790 rodzin).

Ważnym elementem wsparcia osób w szczególnie trudnej sytuacji bytowej jest dożywianie w ramach rządowego Program „Posiłek w szkole i w domu” m.in. poprzez zapewnienie gorącego posiłku do odbioru w jednym z dwóch działających na terenie Śremu punktów odbioru posiłku lub podawanego w świetlicy szkolnej. W 2023r. wsparciem tym objęto 630 osób, z czego 292 osoby to dzieci i młodzież. Wydano ponad 58 tys. 500 gorących posiłków. W 2023 roku Program „Posiłek w szkole i w domu” realizowany był w 31 placówkach szkolnych, przedszkolach, żłobkach.

Inną formą pomocy jest wsparcie pieniężne w formie zasiłków:

- zasiłki okresowe dla rodzin osiągających dochód poniżej kryterium dochodowego oraz spełniające przesłanki do przydzielenia tej formy wsparcia. W 2023r. z tej formy skorzystało 229 osób.
- zasiłek stały, przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku (kobiety – 60 lat, mężczyźni – 65 lat) lub całkowitej niezdolności do pracy. W 2023r. przydzielono tą pomoc 133 osobom w tym 107 osobom samotnie gospodarującym.

Dodatkowe wsparcie dla budżetów domowych świadczone przez Centrum Usług Społecznych w Śremie a wcześniej – Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie stanowią dodatki mieszkaniowe tj. świadczenia finansowane z budżetu Gminy Śrem pokrywające w części koszty utrzymania lokalu mieszkalnego. W 2023 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe dla rodzin na kwotę 1 933 422,19 zł.

Ponadto Centrum Usług Społecznych w Śremie realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, zasiłków dla opiekunów oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zleczone z zakresu administracji rządowej, z których korzysta wiele rodzin wymagających wsparcia socjalnego.

Tabela 12 Świadczenia udzielane dla rodzin w ramach gminnego systemu zabezpieczenia społecznego w 2023 roku

Rodzaj świadczenia	liczba świadczeń	liczba osób/ dzieci którym przyznano świadczenie	liczba rodzin	kwota świadczeń (zł)
zasiłki rodzinne	14 201	-	664	1 617 031,67
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	34	34	-	34 000,00
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	329	27	-	128 451,00
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	693	58	-	137 109,00
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 307	109	-	140 130,00
dodatek do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	42	4	-	4 746,00
dodatek do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	464	39	-	32 016,00
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	769	769	-	76 860,00
dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3 041	253	-	288 852,00
zasiłek pielęgnacyjny	1794	1794	-	4 305 792,00
świadczenie pielęgnacyjne	352	352	-	9 404 608,00
specjalny zasiłek opiekuńczy	26	4	-	16 120,00
składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	2 497	226	-	1 642 404,00
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka	172	172	-	172 000,00

świadczenie rodzicielskie	683	100	-	628 890,00
świadczenie z funduszu alimentacyjnego	-	194	121	994 803,33
świadczenie wypłacane w ramach Ustawy „Za życiem”	6	6	-	24 000,00
świadczenie wychowawcze przyznane przez wojewodę w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.	74	9	7	29 199,21

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie za rok 2023

Należy podkreślić, że powyższe świadczenia stanowią uzupełnienie budżetu rodzin z dziećmi, jest jednak wiele rodzin dla których powyższe świadczenia są głównym źródłem dochodu, a ich członkowie utrzymują się wyłącznie ze świadczeń socjalnych.

System wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy domowej

Przemoc domowa to każde celowe działanie lub brak działania, na przykład zaniedbywanie, które powodują krzywdę i cierpienie fizyczne albo psychiczne członka rodziny. Sprawca przemocy wykorzystuje przewagę nad ofiarą i narusza jej podstawowe prawa, takie jak godność, wolność i nietykalność cielesną.

Główne zadania gminy z zakresu przemocy domowej określa „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026”

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Śrem. Cele szczegółowe programu to:

1. zwiększenie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, podnoszących świadomość i wrażliwość społeczności lokalnej na temat przemocy;
2. zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą domową;
3. zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc;
4. podniesienie kompetencji specjalistów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz umocnienie współpracy reprezentowanych podmiotów.

Obecnie zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizuje Zespół Interdyscyplinarny w Śremie powołany Zarządzeniem Nr 113/2023 Burmistrza Śremu z dnia 19 października 2023r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Śrem.

Tabela 13 Dane liczbowe z zakresu realizacji procedury "Niebieskie Karty"

Zakres danych	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
liczba pracujących Grup Roboczych	165	142	143	156
liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”	555	505	505	538
liczba „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego	104	94	75	105
liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	55	57	48	68
a) z tytułu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	48	49	40	54
b) z tytułu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	7	8	8	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Śremie

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023r. Zespół Interdyscyplinarny w Śremie obejmował wsparciem 538 osób. Wśród 363 osób dotkniętych przemocą w rodzinie, wobec których realizowano Procedurę „Niebieskie Karty”, 112 z nich stanowiły kobiety, a 236 dzieci. Do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło 105 formularzy „Niebieskie Karty”. W ramach Procedury „Niebieskie Karty” objęto działaniami 156 rodzin – w tym ze względu na problem przemocy fizycznej 104 rodziny, psychicznej - 156 rodzin oraz przemocy seksualnej - 8 rodzin. Działało łącznie 156 Grup Roboczych, które od 8 listopada 2024r. zostały przekształcone na Grupy Diagnostyczno-Pomocowe. Wynikało to ze zmiany ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zadania członków Grup Roboczych oraz Grup Diagnostyczno-Pomocowych realizujących Procedurę „Niebieskie Karty” w roku 2023:

1. diagnozowano sytuację rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą. Członkowie opracowywali plan wsparcia

- uwzględniający potrzeby i problemy wszystkich członków rodziny – opracowano 239 planów;
2. prowadzono rozmowy wspierające z domniemanymi ofiarami przemocy o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie – rozmowy wspierające z 279 osobami;
  3. przekazywano osobom podejrzanym o stosowanie przemocy w rodzinie informacje o konsekwencjach popełnienia czynów – pouczono 175 osób;
  4. motywowano także te osoby do udziału w warsztatach dla osób nie radzących sobie z wyrażaniem złości- 120 domniemanych sprawców przemocy;
  5. motywowano domniemanych sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - skierowano 52 osoby;
  6. przeprowadzano rozmowy dotyczące nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków wobec 90 osób. Ponadto skierowano 30 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Wśród 363 osób dotkniętych przemocą w rodzinie, wobec których realizowana była procedura Niebieskie Karty, 279 z nich było objętych pomocą w formie poradnictwa: zawodowego i rodzinnego - 124 osoby; socjalnego - 102 osoby; psychologicznego - 97 osób; pedagogicznego - 155 osób; prawnego - 43 osoby; medycznego - 22 osoby.

ANALIZA SYSTEMU WSPARCIA

Analiza SWOT systemu wsparcia rodzin w gminie Śrem jako podstawowa metoda analizy strategicznej ma na celu identyfikację mocnych i słabych stron systemu oraz jego szans i zagrożeń a następnie wykorzystanie mocnych stron do wykorzystania szans i unikania zagrożeń.

Tabela 14 Analiza SWOT systemu wsparcia rodzin w gminie Śrem

<p>MOCNE STRONY SYSTEMU</p> <p>Dobrze rozwinięta infrastruktura pomocy społecznej dostępna w poszczególnych rejonach miasta</p> <p>Wyodrębnione ze względu na specjalizacje komórki Centrum Usług Społecznych (wsparcie osób z niepełnosprawnościami, asysta rodzinna, pomoc społeczna i usługi opiekuńcze, usługi społeczne, seniorzy)</p> <p>Rozwinięta interdyscyplinarna pomoc dla osób i rodzin z problemem przemocy w rodzinie</p> <p>Współpraca instytucji i organizacji w realizacji działań na rzecz rodziny i poszczególnych jej członków</p> <p>Wysoko oceniona dostępność do usług i handlu</p> <p>Wysoka ocena jakości edukacji w gminie</p>	<p>SŁABE STRONY SYSTEMU</p> <p>Słabo rozwinięta sieć bezpłatnego wsparcia specjalistycznego dla rodzin w formie konsultacji psychologa, psychiatry, psychiatry dziecięcego</p> <p>Ograniczenia finansowe instytucji oraz lokalnych organizacji</p> <p>Niezadawalająca skala budownictwa socjalnego - długi okres oczekiwania na przydział lokalu socjalnego z zasobów gminy</p> <p>Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych rodzin</p> <p>Rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę)</p> <p>Zaniedbania emocjonalne dziecka</p> <p>Wzrost agresji wśród dzieci i młodzieży</p> <p>Wzrost dostępności substancji i środków psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży</p>
<p>SZANSE SYSTEMU</p> <p>Wzrastająca świadomość społeczna w zakresie konieczności wsparcia rodzin w środowisku</p> <p>Zmieniające się przepisy prawne mające na celu ochronę najsłabszych, w tym dzieci, seniorów, osób chorych i z niepełnosprawnościami</p> <p>Interdyscyplinarna pomoc dla rodzin i dzieci adekwatna do zindywidualizowanych potrzeb</p> <p>Polityka prorodzinna państwa</p> <p>Upowszechnienie wychowania przedszkolnego</p> <p>Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców</p>	<p>ZAGROŻENIA SYSTEMU</p> <p>Brak dostatecznych środków finansowych na działania wspierające rodziny</p> <p>Sytuacja demograficzna kraju, m.in. starzenie się społeczeństwa</p> <p>Emigracja zagraniczna młodych, wykształconych osób</p> <p>Zanik więzi i tradycji rodzinnych</p> <p>Nasilenie negatywnych zjawisk: alkohol, narkotyki i inne środki odurzające</p> <p>Wypalenie zawodowe pracowników wspierających rodziny</p>

ROZWÓJ SYSTEMU WPARCIA

Cel główny

Celem głównym Śremskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest rozwój wszechstronnego interdyscyplinarnego i międzyinstytucjonalnego wsparcia na rzecz rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w ich naturalnym środowisku rodzinnym, w tym dzieciom powracającym do rodziny.

Cele szczegółowe

Dla realizacji celu głównego niezbędnym uznano określenie celów szczegółowych w poniższym zakresie:

1. kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich oraz wzmacnianie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin;
2. wsparcie rodzin w budowaniu bezpiecznego środowiska socjalnego;
3. zapewnienie adekwatnego do potrzeb i możliwości rodzin oraz środowiska międzyinstytucjonalnego systemu wsparcia, w tym dla rodzin z dziećmi o szczególnych potrzebach;
4. zapewnienie dzieciom pobytu w pieczy zastępczej oraz działania nakierowane na stworzenie warunków odpowiednich do powrotu dziecka do rodziny;
5. wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny.

Cele szczegółowe zostały wyznaczone w taki sposób, by spełniały warunki określone zasadą S.M.A.R.T., gdzie:

S – oznacza jasność celu,

M – oznacza mierzalność celu,

A – oznacza realność celu,

R – oznacza znaczenie celu,

T – oznacza termin realizacji celu.

Realizacja założonych celów

Tabela 15 Realizacja celów szczegółowych w ramach Śremskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 -2027

Cel: Kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich oraz wzmacnianie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin		
zadanie	szczegóły realizacji zadania	
1. Realizacja warsztatów dla rodziców podnoszących kompetencje rodzicielskie	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba warsztatów (cykli warsztatowych) • liczba zorganizowanych spotkań w ramach warsztatów • łączna liczba godzin poszczególnych warsztatów (cykli) • liczba osób biorących udział w poszczególnych cyklach warsztatów • liczba osób, które ukończyły warsztaty (łącznie wszystkie cykle w ciągu roku) • liczba osób uczestniczących w programie edukacyjnym dla przyszłych matek i ojców „Szkoła rodzenia” • liczba godzin spotkań zrealizowanych w ramach programu edukacyjnego dla przyszłych matek i ojców „Szkoła rodzenia” 	<p>Planowany termin realizacji zadania:</p> <p>2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>
2. Objęcie wsparciem asystenta rodziny rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba asystentów rodziny pracujących z rodzinami zagrożonymi umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej • liczba rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej objętych wsparciem asystenta rodziny • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w którym powyższe wsparcie zostało zakończone z uwagi na osiągnięcie zakładanych celów 	<p>Planowany termin realizacji zadania:</p> <p>2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>
3. Poradnictwo psychologiczne dla rodzin z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób dorosłych – członków rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, dla których realizowane było poradnictwo psychologiczne 	<p>Planowany termin realizacji zadania:</p> <p>2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • liczba godzin poradnictwa psychologicznego dla ww. osób dorosłych • liczba dzieci i młodzieży z rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, dla których realizowane było poradnictwo psychologiczne • liczba godzin poradnictwa psychologicznego dla ww. dzieci i młodzieży 	
4. Realizacja warsztatów dla dorosłych członków rodzin z zakresu radzenia sobie ze złością	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba warsztatów (cykli warsztatowych) • liczba zorganizowanych spotkań w ramach warsztatów • łączna liczba godzin poszczególnych warsztatów (cykli) • liczba osób biorących udział w poszczególnych cyklach warsztatów • liczba osób, które ukończyły warsztaty (łącznie wszystkie cykle w ciągu roku) 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok
5. Podejmowanie działań w ramach Standardów Ochrony Małoletnich oraz realizacja procedury „Niebieskie Karty”	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba zgłoszeń przyjętych przez instytucję w ramach Standardów Ochrony Małoletnich • liczba zgłoszeń dokonanych przez instytucje do Sądu/Prokuratury w związku z realizacją Standardów Ochrony Małoletnich • liczba interwencji w rodzinie zakończonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej na podstawie art. 12a Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) • liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na podstawie art. 12a Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) • liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty” 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok

	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” • liczba dzieci objętych procedurą „Niebieskie Karty” • liczba powołanych Grup Diagnostyczno – Pomocowych • liczba posiedzeń Grup Diagnostyczno – Pomocowych • liczba skierowanych do Sądu/Prokuratury zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z przemocą domową 	
6. Realizacja warsztatów korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba warsztatów (cykli warsztatowych) • liczba zorganizowanych spotkań w ramach warsztatów • łączna liczba godzin poszczególnych warsztatów (cykli) • liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjnym przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie • liczba osób biorących udział w poszczególnych cyklach warsztatów • liczba osób, które ukończyły warsztaty (łącznie wszystkie cykle w ciągu roku) 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok
7. Realizacja warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • łączna liczba godzin warsztatów profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży • liczba dzieci i młodzieży biorących udział w warsztatach profilaktyki uzależnień • łączna liczba godzin warsztatów profilaktyki zachowań agresywnych i przemocowych • liczba dzieci i młodzieży biorących udział w warsztatach profilaktyki zachowań agresywnych i przemocowych • łączna liczba godzin warsztatów profilaktyki nadużyć w internecie dla dzieci i młodzieży • liczba dzieci i młodzieży biorących udział w warsztatach profilaktyki nadużyć w internecie 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok

Cel: Wsparcie rodzin w budowaniu bezpiecznego środowiska socjalnego		
zadanie	szczegóły realizacji zadania	
1. Udzielanie pomocy finansowej dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w postaci zasiłku okresowego • liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w postaci zasiłku stałego • liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w postaci zasiłku celowego 	<p>Planowany termin realizacji zadania:</p> <p>2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>
2. Udzielanie pomocy rzeczowej dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin, którym przyznano pomoc w formie ciepłego posiłku • liczba dzieci, którym przyznano pomoc w formie ciepłego posiłku • liczba rodzin, którym przyznano zasiłki celowe w postaci bonów na zakup artykułów żywnościowych 	<p>Planowany termin realizacji zadania:</p> <p>2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>
3. Wspieranie rodzin w postaci pracy socjalnej	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin z dziećmi, w których świadczona była praca socjalna • liczba rodzin z dziećmi, w których praca socjalna świadczona była m.in. z uwagi na przesłankę bezradności opiekuńczo – wychowawczej rodziców/opiekunów • liczba wejść pracowników socjalnych w środowisko w ramach pracy socjalnej 	<p>Planowany termin realizacji zadania:</p> <p>2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>
4. Przyznawanie rodzinom świadczeń w ramach gminnego systemu zabezpieczenia społecznego	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin, którym przyznano zasiłki rodzinne • liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka • liczba osób, którym przyznano dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego • liczba osób, którym przyznano dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka • liczba osób, którym przyznano dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego • liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego na pokrycie 	<p>Planowany termin realizacji zadania:</p> <p>2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>

	<p>wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła • liczba osób, którym przyznano dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego • liczba osób, którym przyznano dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej • liczba osób, którym przyznano jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka • liczba osób, którym przyznano świadczenie rodzicielskie • liczba osób, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego • liczba osób, którym przyznano świadczenie wypłacane w ramach Ustawy „Za życiem” • lista osób, którym przyznano świadczenie wychowawcze przyznane przez wojewodę w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. 	
5. Przyznawanie mieszkań z zasobów gminy	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin z dziećmi, które zostały wpisane na listę oczekujących na mieszkania z zasobów gminy • liczba rodzin z dziećmi, którym przyznano mieszkanie z zasobów gminy 	<p>Planowany termin realizacji zadania:</p> <p>2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>
Cel: Zapewnienie adekwatnego do potrzeb i możliwości rodzin oraz środowiska międzyinstytucjonalnego systemu wsparcia, w tym dla rodzin z dziećmi o szczególnych potrzebach		
zadanie	szczegóły realizacji zadania	
1. Planowanie i realizacja działań na rzecz rodziny w ramach Partnerskich	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba powołanych Partnerskich Zespołów Kooperacyjnych 	<p>Planowany termin realizacji zadania:</p>

Zespołów Kooperacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin, na rzecz których powołano Partnerskie Zespoły Kooperacyjne • liczba dzieci w rodzinach, na rzecz których powołano Partnerskie Zespoły Kooperacyjne • liczba spotkań Partnerskich Zespołów Kooperacyjnych 	2025 rok 2026 rok 2027 rok
2. Prowadzenie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób uczestniczących w terapii uzależnienia od alkoholu bądź innych środków psychoaktywnych • liczba godzin indywidualnej terapii uzależnienia od alkoholu bądź innych środków psychoaktywnych • liczba godzin terapii grupowej uzależnienia od alkoholu bądź innych środków psychoaktywnych • liczba osób uczestniczących w terapii dla współuzależnionych członków rodzin • liczba godzin terapii indywidualnej dla współuzależnionych członków rodzin • liczba godzin terapii grupowej dla współuzależnionych członków rodzin 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok
3. Orzekanie o niepełnosprawności poszczególnych członków rodzin	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba wniosków, które wpłynęły do Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności (wszyscy) • liczba wniosków, które wpłynęły do Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności dotyczących dzieci • liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dla dzieci • liczba wydanych orzeczeń o lekkim stopniu niepełnosprawności • liczba wydanych orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności • liczba wydanych orzeczeń o znacznym stopniu niepełnosprawności 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok
4. Realizowanie Programów „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych Programem „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” 	Planowany termin realizacji zadania:

<p>oraz „Opieki Wytchnieniowej” na rzecz poszczególnych członków rodzin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba godzin realizacji Programu AOOD dla dorosłych członków rodzin • liczba dzieci objętych Programem „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” • liczba godzin realizacji Programu AOOD dla dzieci • liczba rodzin z dziećmi objętych Programem „Opieka wytchnieniowa” • liczba dni Programu „Opieka wytchnieniowa” przeznaczonych dla dzieci 	<p>2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>
<p>5. Prowadzenie psychoterapii dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz terapii par</p>	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci i młodzieży objętych terapią indywidualną • liczba godzin terapii indywidualnej dzieci i młodzieży • liczba godzin terapii grupowej dzieci i młodzieży • liczba osób dorosłych (rodziców oraz dorosłych dzieci zamieszkujących z rodzicami) korzystających z terapii • liczba godzin terapii osób dorosłych • liczba par biorących udział w terapii • liczba godzin terapii dla par 	<p>Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>
<p>6. Objęcie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach wsparciem edukacyjnym adekwatnym do potrzeb</p>	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci i młodzieży, wobec których wydano opinię o potrzebie objęcia wsparciem w ramach Wczesnego Wspomagania Rozwoju • liczba dzieci i młodzieży, wobec których wydano orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego • liczba dzieci i młodzieży, wobec których wydano orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego • liczba dzieci i młodzieży, wobec których wydano orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych • liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w Treningu Umiejętności Społecznych 	<p>Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spotkań w ramach Treningu Umiejętności Społecznych 	
7. Świadczenie usług osobom bezrobotnym i poszukującym pracy dostosowanych do potrzeb rynku pracy w zakresie: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz szkoleń	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba wydanych skierowań do pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, w tym w ramach zatrudnienia subsydiowanego • liczba wydanych skierowań na staż osobom bezrobotnym i poszukującym pracy • liczba udzielonych indywidualnych porad zawodowych osobom bezrobotnym i poszukującym pracy • liczba udzielonych grupowych porad zawodowych, w tym liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy, którym udzielono tego poradnictwa • liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami indywidualnymi • liczba zorganizowanych szkoleń grupowych w tym liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy, których objęto szkoleniami grupowymi 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok
8. Wsparcie rodzin poprzez objęcie nadzorem kuratorskim	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim jako formą ograniczenia władzy rodzicielskiej z uwagi na bezradność opiekunów – wychowawczą • liczba dzieci w rodzinach objętych nadzorem kuratorskim jako formą ograniczenia władzy rodzicielskiej z uwagi na bezradność opiekunów – wychowawczą rodziców/opiekunów • liczba wniosków do Sądu o zmianę ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej • liczba wykonanych postanowień Sądu o zmianę ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok

Cel: Zapewnienie dzieciom pobytu w pieczy zastępczej oraz działania nakierowane na stworzenie warunków odpowiednich do powrotu dziecka do rodziny

zadanie	szczegóły realizacji zadania	
1. Wsparcie asystenta rodziny rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Wskaźniki realizacji zadania: <ul style="list-style-type: none"> • liczba asystentów rodziny pracujących z rodzicami dzieci umieszczonym w pieczy zastępczej • liczba rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej objętych wsparciem asystenta rodziny 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok
2. Organizowanie pieczy zastępczej	Wskaźniki realizacji zadania: <ul style="list-style-type: none"> • liczba spokrewnionych rodzin zastępczych • liczba niezawodowych rodzin zastępczych • liczba rodzin zastępczych zawodowych (wszystkie) • liczba rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych • liczba rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego • liczba Rodzinnych Domów Dziecka • liczba miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej • liczba miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej • liczba szkoleń (cykli szkoleń) dla kandydatów dla rodziców zastępczych • liczba wydanych kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok
3. Wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz innych specjalistów dla dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej oraz dla rodziców zastępczych	Wskaźniki realizacji zadania: <ul style="list-style-type: none"> • liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej • liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej • liczba psychologów realizujących wsparcie dla rodzin zastępczych • liczba godzin wsparcia psychologicznego dla rodzin zastępczych • liczba psychologów realizujących wsparcie dla dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok

	<ul style="list-style-type: none"> • liczba godzin wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej 	
Cel: Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny		
zadanie	szczegóły realizacji zadania	
1. Organizacja superwizji dla pracowników socjalnych i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w obszarze pracy z rodziną	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba pracowników socjalnych objętych superwizją • liczba godzin superwizji dla pracowników socjalnych • liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych superwizją • liczba godzin superwizji dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok
2. Organizacja szkoleń, konferencji i seminariów dotyczących pracy z rodziną	<p>Wskaźniki realizacji zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba organizowanych szkoleń, konferencji i seminariów dla pracowników w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną • liczba zewnętrznych szkoleń, konferencji i seminariów, w których udział brali pracownicy a dotyczyły one pracy z dzieckiem i rodziną • liczba pracowników biorących udział w szkoleniach, konferencjach i seminariach w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną • liczba szkoleń (zewnętrznych i wewnętrznych) dla pracowników w zakresie przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu • liczba pracowników biorących udział w szkoleniach (zewnętrznych i wewnętrznych) z zakresu przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu 	Planowany termin realizacji zadania: 2025 rok 2026 rok 2027 rok

Źródło: opracowanie własne Centrum Usług Społecznych w Śremie

PLANOWANE REZULTATY

Planowanymi rezultatami realizacji poszczególnych zadań jest przede wszystkim osiągnięcie celu głównego w okresie obowiązywania Programu tj. na przestrzeni lat 2025 - 2027. Dla ułatwienia monitorowania realizacji celu, poszczególnym zadaniom wyznaczono oczekiwane rezultaty ich realizacji.

Tabela 16 Oczekiwane rezultaty realizacji zadań w ramach poszczególnych celów szczegółowych

Cel: Kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich oraz wzmacnianie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin	
zadanie	oczekiwane rezultaty realizacji zadania
Realizacja warsztatów dla rodziców podnoszących kompetencje rodzicielskie	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie liczby rodzin doświadczających problemów opiekuńczo – wychowawczych • podniesienie kompetencji rodzicielskich w rodzinach, warunkujących samodzielne radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych przy wykorzystaniu zasobów i potencjałów środowiska lokalnego
Objęcie wsparciem asystenta rodziny rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie liczby rodzin doświadczających problemów opiekuńczo – wychowawczych i zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej • podniesienie kompetencji rodzicielskich w rodzinach zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej
Poradnictwo psychologiczne dla rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa funkcjonowania psychicznego dzieci, młodzieży i dorosłych członków rodzin oraz nabycie umiejętności radzenia sobie z kryzysami • wzmocnienie relacji i więzi rodzinnych • poprawa komunikacji w rodzinach
Realizacja warsztatów dla dorosłych członków rodzin z zakresu radzenia sobie ze złością	<ul style="list-style-type: none"> • nabycie przez uczestników funkcjonalnych sposobów radzenia sobie z emocjami • poprawa komunikacji w rodzinach • minimalizowanie zachowań agresywnych i przemocowych w rodzinach
Podejmowanie działań w ramach Standardów Ochrony Małoletnich oraz realizacja procedury „Niebieskie Karty”	<ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczenie potrzeb osób doświadczających przemocy, w tym przemocy domowej • poprawa bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży • efektywna współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową
Realizacja warsztatów korekcyjnych dla osób	<ul style="list-style-type: none"> • minimalizowanie zachowań agresywnych i przemocowych w rodzinach

stosujących przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> nabycie przez uczestników umiejętności rozpoznawania własnych emocji i dysfunkcyjnych schematów zachowań oraz wyuczenie funkcjonalnych sposobów radzenia sobie z emocjami
Realizacja warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> nabycie przez dzieci i młodzież wiedzy dotyczącej uzależnień oraz mechanizmów przemocy nabycie przez dzieci i młodzież umiejętności rozpoznawania własnych emocji i funkcjonalnych sposobów radzenia sobie z nimi nabycie przez dzieci i młodzież umiejętności asertywnego odmawiania nabycie przez dzieci i młodzież wiedzy o systemie wsparcia oraz instytucjach wspierających osoby doświadczające przemocy
Cel: Wsparcie rodzin w budowaniu bezpiecznego środowiska socjalnego	
zadanie	oczekiwane rezultaty realizacji zadania
Udzielanie pomocy finansowej dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin zapewnienie możliwości realizacji podstawowych potrzeb rodziny
Udzielanie pomocy rzeczowej dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin zapewnienie możliwości realizacji podstawowych potrzeb rodziny
Wspieranie rodzin w postaci pracy socjalnej	<ul style="list-style-type: none"> poprawa funkcjonowania rodzin w środowisku, w tym nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie możliwości skorzystania z dostosowanego do potrzeb wsparcia instytucjonalnego
Przyznawanie rodzinom świadczeń w ramach gminnego systemu zabezpieczenia społecznego	<ul style="list-style-type: none"> poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin zapewnienie możliwości realizacji podstawowych potrzeb rodziny
Przyznawanie mieszkań z zasobów gminy	<ul style="list-style-type: none"> poprawa sytuacji bytowej rodzin zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny
Cel: Zapewnienie adekwatnego do potrzeb i możliwości rodzin oraz środowiska międzyinstytucjonalnego systemu wsparcia, w tym dla rodzin z dziećmi o szczególnych potrzebach	
zadanie	oczekiwane rezultaty realizacji zadania
Planowanie i realizacja działań na rzecz rodziny	<ul style="list-style-type: none"> efektywna współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi działania na rzecz rodzin

w ramach Partnerskich Zespołów Kooperacyjnych	
Prowadzenie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin	<ul style="list-style-type: none"> poprawa funkcjonowania poszczególnych członków rodzin borykających się z problemem uzależnienia od alkoholu i/lub innych substancji psychoaktywnych
Orzekanie o niepełnosprawności poszczególnych członków rodzin	<ul style="list-style-type: none"> umożliwienie skorzystania ze wsparcia instytucjonalnego osobom doświadczającym chorób i zaburzeń, ograniczających im możliwości samodzielnego radzenia sobie z problemami życia codziennego
Realizowanie Programów „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” oraz „Opieki Wytchnieniowej” na rzecz poszczególnych członków rodzin	<ul style="list-style-type: none"> wsparcie osób i rodzin z niepełnosprawnościami w zakresie radzenia sobie z trudnościami życia codziennego wsparcie rodzin osób z niepełnosprawnościami
Prowadzenie psychoterapii dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz terapii par	<ul style="list-style-type: none"> poprawa funkcjonowania psychicznego i społecznego dzieci, młodzieży oraz dorosłych członków rodzin, w tym zapobieganie zjawisku izolacji rodzicielskiej podniesienie samooceny, wzmocnienie poczucia własnej wartości poszczególnych członków rodzin
Objęcie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach wsparciem edukacyjnym adekwatnym do potrzeb	<ul style="list-style-type: none"> umożliwienie dzieciom i młodzieży o specjalnych potrzebach funkcjonowania w środowisku szkolnym, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci doświadczających chorób i zaburzeń poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży
Świadczenie usług osobom bezrobotnym i poszukującym pracy dostosowanych do potrzeb rynku pracy w zakresie: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz szkoleń	<ul style="list-style-type: none"> podniesienie umiejętności i kompetencji zawodowych a przez to atrakcyjności na rynku pracy poszczególnych dorosłych członków rodzin podjęcie zatrudnienia przez poszczególnych dorosłych członków rodzin a przez to zwiększenie bezpieczeństwa finansowego rodziny
Wsparcie rodzin poprzez objęcie nadzorem kuratorskim	<ul style="list-style-type: none"> poprawa bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży
Cel: Zapewnienie dzieciom pobytu w pieczy zastępczej oraz działania nakierowane na stworzenie warunków odpowiednich do powrotu dziecka do rodziny	
zadanie	oczekiwane rezultaty realizacji zadania
Wsparcie asystenta rodziny rodziców dzieci	<ul style="list-style-type: none"> poprawa funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym

umieszczonych w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • nabycie przez rodziców kompetencji rodzicielskich niezbędnych do starań o powrót dzieci do środowiska biologicznego • realizacja starań rodziców o powrót dzieci do środowiska biologicznego
Organizowanie pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie miejsc w pieczy zastępczej dla dzieci i młodzieży, gdy niemożliwym jest zapewnienie im opieki i wychowania przez rodziców
Wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz innych specjalistów dla dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej oraz dla rodziców zastępczych	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa funkcjonowania psychicznego dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej • doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców zastępczych • pomoc w rozwiązywaniu kryzysów związanych ze sprawowaniem funkcji rodziny zastępczej
Cel: Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny	
zadanie	oczekiwane rezultaty realizacji zadania
Organizacja superwizji dla pracowników socjalnych i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w obszarze pracy z rodziną	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu oraz wzmacnianie wewnętrznych kompetencji niezbędnych dla radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych w pracy z rodziną
Organizacja szkoleń, konferencji i seminariów dotyczących pracy z rodziną	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie umiejętności zawodowych w zakresie pracy z rodziną

Źródło: opracowanie własne Centrum Usług Społecznych w Śremie

REALIZATORZY

Zakładane cele i zadania zostaną osiągnięte wówczas, gdy będą realizowane kompleksowo przez grono specjalistów reprezentujących instytucje i organizacje działające w zakresie i na rzecz szeroko rozumianego dobra rodzin oraz poszczególnych jej członków.

Tabela 17 Realizatorzy Śremskiego Programu Wspierania Rodziny

Cel: Kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich oraz wzmacnianie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin	
zadanie	realizatorzy:
Realizacja warsztatów dla rodziców podnoszących kompetencje rodzicielskie	Centrum Usług Społecznych w Śremie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Śremie Szpital Powiatowy im. Tadeusza Malińskiego w Śremie Organizacje pozarządowe
Objęcie wsparciem asystenta rodziny rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej	Centrum Usług Społecznych w Śremie
Poradnictwo psychologiczne dla rodzin z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi	Centrum Usług Społecznych w Śremie Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Śremie Placówki oświatowe -żłobki, przedszkola, szkoły Organizacje pozarządowe
Realizacja warsztatów dla dorosłych członków rodzin z zakresu radzenia sobie ze złością	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia
Podejmowanie działań w ramach Standardów Ochrony Małoletnich oraz realizacja procedury „Niebieskie Karty”	Centrum Usług Społecznych w Śremie Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie Placówki oświatowe: żłobki, przedszkola, szkoły
Realizacja warsztatów korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie
Realizacja warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe: żłobki, przedszkola, szkoły Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Śremie Organizacje pozarządowe
Cel: Wsparcie rodzin w budowaniu bezpiecznego środowiska socjalnego	
zadanie	realizatorzy:
Udzielanie pomocy finansowej dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	Centrum Usług Społecznych w Śremie
Udzielanie pomocy rzeczowej dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	Centrum Usług Społecznych w Śremie
Wspieranie rodzin w postaci pracy socjalnej	Centrum Usług Społecznych w Śremie

Przyznawanie rodzinom świadczeń w ramach gminnego systemu zabezpieczenia społecznego	Centrum Usług Społecznych w Śremie
Przyznawanie mieszkań z zasobów gminy	Urząd Miejski w Śremie
Cel: Zapewnienie adekwatnego do potrzeb i możliwości rodzin oraz środowiska międzyinstytucjonalnego systemu wsparcia, w tym dla rodzin z dziećmi o szczególnych potrzebach	
zadanie	realizatorzy:
Planowanie i realizacja działań na rzecz rodziny w ramach Partnerskich Zespołów Kooperacyjnych	Centrum Usług Społecznych w Śremie
Prowadzenie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin	Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia
Orzekanie o niepełnosprawności poszczególnych członków rodzin	Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności w Śremie
Realizowanie Programów „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” oraz „Opieki Wytchnieniowej” na rzecz poszczególnych członków rodzin	Centrum Usług Społecznych w Śremie
Prowadzenie psychoterapii dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz terapii par	Centrum Usług Społecznych w Śremie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Śremie Organizacje pozarządowe
Objęcie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach wsparciem edukacyjnym adekwatnym do potrzeb	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Śremie Placówki oświatowe: przedszkola, szkoły
Świadczenie usług osobom bezrobotnym i poszukującym pracy dostosowanych do potrzeb rynku pracy w zakresie: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz szkoleń	Powiatowy Urząd Pracy w Śremie
Wsparcie rodzin poprzez objęcie nadzorem kuratorskim	I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

Cel: Zapewnienie dzieciom pobytu w pieczy zastępczej oraz działania nakierowane na stworzenie warunków odpowiednich do powrotu dziecka do rodziny	
zadanie	realizatorzy:
Wsparcie asystenta rodziny rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Centrum Usług Społecznych w Śremie
Organizowanie pieczy zastępczej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie
Wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz innych specjalistów dla dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej oraz dla rodziców zastępczych	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie
Cel: Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny	
zadanie	realizatorzy:
Organizacja superwizji dla pracowników socjalnych i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w obszarze pracy z rodziną	Centrum Usług Społecznych w Śremie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie
Organizacja szkoleń, konferencji i seminariów dotyczących pracy z rodziną	Centrum Usług Społecznych w Śremie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Śremie Placówki oświatowe: żłobki, przedszkola, szkoły Zespół Interdyscyplinarny I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współzależnienia Organizacje pozarządowe

Źródło: opracowanie własne Centrum Usług Społecznych w Śremie

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Śremskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 odbywać się będzie w oparciu o środki własne w ramach budżetu gminy oraz ze środków zewnętrznych pozyskiwanych w ramach programów i projektów realizowanych przez poszczególne instytucje i organizacje będące realizatorami Projektu, w tym m.in.:

- dotacje celowe z budżetu państwa na finansowe wsparcie jednostek samorządu terytorialnego;
- dotacje celowe w ramach rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

- fundusze Unii Europejskiej.

MONITOROWANIE PROGRAMU

Śremski Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 będzie podlegał ciągłemu monitoringowi aby zachować zgodność z wytyczonymi celami. Partnerzy programowi, na początku pierwszego kwartału każdego roku, będą przedstawiać Koordynatorowi Programu ocenę realizacji zadań w roku poprzedzającym, której kryteriami będą wskaźniki realizacji zadań. Narzędziem oceny będzie tabela sprawozdawcza uwzględniająca cele, zadania i rezultaty. Na podstawie zebranych danych Koordynator sporządzać będzie zbiorcze sprawozdanie roczne z realizacji Programu, które następnie zostanie przekazane Radzie Miejskiej w Śremie.

Tabela 18 Tabela sprawozdawcza

Rozwój wszechstronnego interdyscyplinarnego i międzyinstytucjonalnego wsparcia na rzecz rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w ich naturalnym środowisku rodzinnym, w tym dzieciom powracającym do rodziny.				
Cel szczegółowy: kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich oraz wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin				
nazwa zadania	osiągnięte wskaźniki	realizatorzy	rok realizacji	źródła finansowania
Cel szczegółowy: wsparcie rodzin w budowaniu bezpiecznego środowiska socjalnego				
nazwa zadania	osiągnięte wskaźniki	realizatorzy	rok realizacji	źródła finansowania
Cel szczegółowy: zapewnienie adekwatnego do potrzeb i możliwości rodzin oraz środowiska międzyinstytucjonalnego systemu wsparcia, w tym dla rodzin z dziećmi o szczególnych potrzebach				
nazwa zadania	osiągnięte wskaźniki	realizatorzy	rok realizacji	źródła finansowania

Cel szczegółowy: zapewnienie dzieciom pobytu w pieczy zastępczej oraz działania nakierowane na stworzenie warunków odpowiednich do powrotu dziecka do rodziny				
nazwa zadania	osiągnięte wskaźniki	realizatorzy	rok realizacji	źródła finansowania
Cel szczegółowy: wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny				
nazwa zadania	osiągnięte wskaźniki	realizatorzy	rok realizacji	źródła finansowania

Źródło: opracowanie własne Centrum Usług Społecznych w Śremie

PODSUMOWANIE

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.). rodzinę tworzą osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Rodziny, w których istnieje silna bezpieczna więź, zapewniają dzieciom prawidłowe przystosowanie społeczne. Dlatego tak ważne jest wspieranie rodzin w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczej przez poszczególne instytucje i organizacje powołane do działań na rzecz poszczególnych osób; zarówno dorosłych członków rodzin jak i dzieci. Znaczenie mają zarówno działania profilaktyczne, stawiające sobie za cel przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym; leczenie i terapia, mające za zadanie redukcje powstałych już szkód i jak najszybszy powrót do prawidłowego funkcjonowania oraz działania rozwijające, poszerzające posiadane już kompetencje.

Śremski Program Wspierania Rodziny opracowany został dla potrzeb lokalnej społeczności i realizowany będzie w latach 2025-2027. Zakres wyznaczonych celów i zadań powstał w oparciu o zasoby instytucjonalne, analizę programów z lat poprzednich oraz ocenę niezbędnych danych m.in. sytuacji demograficznej i społecznej z ostatnich lat, konsultacji z podmiotami zaangażowanymi w działania Programu. Koordynator Programu (Centrum Usług Społecznych w Śremie) skupia swoje działania na rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym, borykających się z problemami

opiekuńczo-wychowawczymi. Z uwagi na nieustające zmiany zachodzące w środowisku społecznym, niezbędnym jest ciągle poszukiwanie nowych koncepcji i rozwiązań, a także powiększanie grona podmiotów współpracujących na rzecz przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania swoich obowiązków. Niewątpliwie głównym celem zawsze będzie zapewnienie prawidłowo funkcjonującego środowiska dla bezpieczeństwa i dobra dziecka. Zmianie ulegać będą jedynie techniki, metody i koncepcje wykorzystywane do pracy z rodziną.

Przewodniczący Rady

Tomasz Klaczyński

Uzasadnienie
UCHWAŁY NR 81/IX/2024
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE
z dnia 17 grudnia 2024
w sprawie przyjęcia

Śremskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027

Zgodnie z treścią 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Aktualny Śremski Program Wspierania Rodziny obowiązuje do dnia 31.12.2024 roku.

Program opracowany został z myślą o rodzinach z terenu gminy Śrem i wskazuje kierunki działań dla polityki społecznej. Wyznaczone kierunki oddziaływań mają za zadanie pomagać nie tylko rodzinom dotkniętym trudnościami i kryzysami, ale również - w ramach prowadzenia działań o charakterze profilaktycznym i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu - stanowić wsparcie dla rozwoju środowisk rodzinnych, w których tego rodzaju trudności nie wystąpiły. Ponadto program skierowany jest także do podmiotów i ich przedstawicieli zajmujących się wspieraniem rodzin na terenie gminy Śrem.

Ustanowienie Programu wynika z obowiązujących aktów prawnych, w związku z powyższym podjęcie uchwały należy uznać za zasadne.

Przewodniczący Rady

Tomasz Klaczyński